

M.Phil. Education Examination
Paper-III : G. Teacher Education
May-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બંને વિભાગના ઉત્તરો અલગ અલગ ઉત્તરવહીમાં લખવા જરૂરી છે.

વિભાગ- ૧

1. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. (૨૦)
- (A) વૈશ્વીકરણના સંદર્ભમાં શિક્ષકની સામાજિક પ્રતિમાની ચર્ચા કરો.
- અથવા
- (A) શિક્ષણ- પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમનું મહત્વ સમજાવો.
- (B) નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં શિક્ષક પ્રશિક્ષણની ચર્ચા કરો.
- (1) શિક્ષક તાલીમનો અર્થ
- (2) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની નવી સંકલ્પના
- (3) શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમનાં હેતુઓ
- અથવા
- (B) ભારતીય સમાજમાં શિક્ષકના મોભા વિશે ચર્ચા કરો.
2. (A) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં લખો. (૧૦)
- (1) આઇ.એ.ટી.ઇ. ના કાર્યો વર્ણવો.
- (2) સમાજ શિક્ષક પાસેથી કયા પ્રકારની ભૂમિકાની અપેક્ષા રાખે છે?
- (3) શિક્ષક સમાજને બદલી શકે છે. - શિક્ષકની ભૂમિકા લઇ પ્રસ્તુત વિધાનની ચર્ચા કરો.
- ૨.(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નનો એક ગુણ) (૦૫)
- (1) સમાજમાં શિક્ષકનો મોભો વધારવા માટે કોઠારી કમિશને કરેલા ત્રણ સૂચનો જણાવો.
- (2) એન.સી.ઇ.આર.ટી. ના બે કાર્યો જણાવો.
- (3) યુનેસ્કોના બે કાર્યો જણાવો.
- (4) વિગમન-વિગમન સંઘર્ષ દૂર કરવાના ઉપાયો સૂચવો.
- (5) વર્ગખંડ વ્યવહારની શિક્ષક પ્રશિક્ષકની બે પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

વિભાગ - ૨

3. નીચેના પૈકી ગમે તે બેના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. (૨૦)
- (1) નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં સેવાકાલીન પ્રશિક્ષણ વિશે ચર્ચા કરો.
- (૧) સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષણના ઉદ્દેશો
- (૨) સેવાકાલીન કાર્યક્રમોનું આયોજન
- (2) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ-૧૯૮૬ અને અમલીકરણ યોજના(૧૯૮૬)ને આધારે શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમ અંગે આપ કયા સુધારાઓ સૂચવો છો?
- (P.T.O)

1605 E609-2

(3) 'શિક્ષણના બદલાતા પરિપેક્ષ્યમાં એક વર્ષનો પૂર્વકાલીન અભ્યાસક્રમ (બી.એડ.) નોંધપાત્ર સુધારાઓ માંગી લે છે.' નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

(૧) પ્રવેશનીતિ

(૨) પ્રાયોગિક કાર્યો

4.(A) નીચે પૈકી ગમે તે બે ના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં લખો.

(૧૦)

- (1) વિશિષ્ટ વિષય માટેના શિક્ષકો તૈયાર કરવાની જોગવાઈ શા માટે જરૂરી છે?
- (2) શિક્ષક પ્રશિક્ષણ સંસ્થાઓમાં અલગતા માટેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
- (3) આજે પૂર્વસેવા શિક્ષક પ્રશિક્ષણ શા માટે અપર્યાપ્ત ગણાય છે? સમજાવો.

4.(B) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નનો એક ગુણ)

(૦૫)

- (1) શારિરીક શિક્ષણ માટે શિક્ષકો તૈયાર કરવાની બે જોગવાઈઓ જણાવો.
- (2) શિક્ષક સંઘના બે પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (3) આર્ટ્સ એન્ડ ક્રાફ્ટ માટે શિક્ષકો તૈયાર કરવાની બે જોગવાઈઓ જણાવો.
- (4) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચની(૧૯૫૨-૫૩)ની શિક્ષક પ્રશિક્ષણના વિકાસ માટેની બે ભલામણ જણાવો.
- (5) SIEના બે કાર્યો જણાવો.

1605 E 609-3

M.Phil. May-2017

Teacher Education

Paper – III (Optional)

Time : 3 Hour]

[Max. Marks : 75

Instruction : Answer to each Section each should be written in separate answer-books.

Section – I

1. Answer the following questions. Each answer should be in about 750 words. 20
- (a) Discuss the social image of teacher in context of globalization.
- OR
- (a) Discuss the importance of teacher education programme.
- (b) Discuss the following points in the context of teacher education:
- (1) Meaning of Teacher training
- (2) New concept of Teacher education
- (3) Objectives of Teacher education
- OR
- (b) Discuss about the status of teacher in Indian society.
- 2.(A) Answer any two of the following. Each answer should be in about 150 words. 10
- (1) Mention the functions of IATE .
- (2) What are the expectations of the society from the teacher regarding role?
- (3) 'Teacher can change society'. Discuss the statement in context to role of teacher.
- 2.(B) Answer the following questions. Each Question will be of two mark. 10
- (1) Mention three suggestions made by Kothari commission to increase teachers status in society.
- (2) Mention two functions of NCERT.
- (3) Mention two functions of UNESCO.
- (4) Give suggestions to remove avoidance-avoidance conflict.
- (5) Mention two activities of teacher educators in classroom behavior.

Section – II

3. Answer any TWO of the following. Each answer should be in about 750 words. 20
- (1) Discuss the following points in context of in-service teacher education programme:
- (1) Objectives of in-service teacher education
- (2) Planning of in-service programmes
- (2) What reforms do you suggest for teacher education on the basis of NEP(1986) and POA(1986)?
- (3) "One year pre-service teacher education programme (B.Ed.) needs considerable reforms in the light of changing perspectives of education." Discuss the statement keeping following points in view:
- (1) Admission (2) Practical work
- 4.(A) Answer any two of the following. Each answer should be in about 150 words. 10
- (1) Why the provision is need to prepare a teacher for special subject?
- (2) Discuss the types of Isolation among teacher education institutions.
- (3) Why pre-service teacher education is insufficient today? Explain.

(PT.O)

1605 E 609-4

05

4.(B) Answer the following questions. (Five out of Five. Each questions will be one mark.)

- (1) Mention two provisions of preparing teachers for physical education.
 - (2) Mention any two activities of teacher association.
 - (3) Mention two provisions of preparing teachers for Arts and Crafts.
 - (4) Mention any two recommendations of secondary education commission (1952-53) for development of teacher education.
 - (5) Mention any two functions of SIE.
-

1605 E609-2

(3) 'શિક્ષણના બદલાતા પરિપેક્ષ્યમાં એક વર્ષનો પૂર્વકાલીન અભ્યાસક્રમ (બી.એડ.) નોંધપાત્ર સુધારાઓ માંગી લે છે.' નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

(૧) પ્રવેશનીતિ

(૨) પ્રાયોગિક કાર્યો

4.(A) નીચે પૈકી ગમે તે બે ના ઉત્તર લખો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં લખો.

(૧૦)

- (1) વિશિષ્ટ વિષય માટેના શિક્ષકો તૈયાર કરવાની જોગવાઈ શા માટે જરૂરી છે?
- (2) શિક્ષક પ્રશિક્ષણ સંસ્થાઓમાં અલગતા માટેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
- (3) આજે પૂર્વસેવા શિક્ષક પ્રશિક્ષણ શા માટે અપર્યાપ્ત ગણાય છે? સમજાવો.

4.(B) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (દરેક પ્રશ્નનો એક ગુણ)

(૦૫)

- (1) શારિરીક શિક્ષણ માટે શિક્ષકો તૈયાર કરવાની બે જોગવાઈઓ જણાવો.
- (2) શિક્ષક સંઘના બે પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (3) આર્ટ્સ એન્ડ ક્રાફ્ટ માટે શિક્ષકો તૈયાર કરવાની બે જોગવાઈઓ જણાવો.
- (4) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચની(૧૯૫૨-૫૩)ની શિક્ષક પ્રશિક્ષણના વિકાસ માટેની બે ભલામણ જણાવો.
- (5) SIEના બે કાર્યો જણાવો.

1605 E 609-3

M.Phil. May-2017

Teacher Education

Paper – III (Optional)

Time : 3 Hour]

[Max. Marks : 75

Instruction : Answer to each Section each should be written in separate answer-books.

Section – I

1. Answer the following questions. Each answer should be in about 750 words. 20
- (a) Discuss the social image of teacher in context of globalization.
- OR
- (a) Discuss the importance of teacher education programme.
- (b) Discuss the following points in the context of teacher education:
- (1) Meaning of Teacher training
- (2) New concept of Teacher education
- (3) Objectives of Teacher education
- OR
- (b) Discuss about the status of teacher in Indian society.
- 2.(A) Answer any two of the following. Each answer should be in about 150 words. 10
- (1) Mention the functions of IATE .
- (2) What are the expectations of the society from the teacher regarding role?
- (3) 'Teacher can change society'. Discuss the statement in context to role of teacher.
- 2.(B) Answer the following questions. Each Question will be of two mark. 10
- (1) Mention three suggestions made by Kothari commission to increase teachers status in society.
- (2) Mention two functions of NCERT.
- (3) Mention two functions of UNESCO.
- (4) Give suggestions to remove avoidance-avoidance conflict.
- (5) Mention two activities of teacher educators in classroom behavior.

Section – II

3. Answer any TWO of the following. Each answer should be in about 750 words. 20
- (1) Discuss the following points in context of in-service teacher education programme:
- (1) Objectives of in-service teacher education
- (2) Planning of in-service programmes
- (2) What reforms do you suggest for teacher education on the basis of NEP(1986) and POA(1986)?
- (3) "One year pre-service teacher education programme (B.Ed.) needs considerable reforms in the light of changing perspectives of education." Discuss the statement keeping following points in view:
- (1) Admission (2) Practical work
- 4.(A) Answer any two of the following. Each answer should be in about 150 words. 10
- (1) Why the provision is need to prepare a teacher for special subject?
- (2) Discuss the types of Isolation among teacher education institutions.
- (3) Why pre-service teacher education is insufficient today? Explain.

(PT.O)

1605 E 609-4

05

4.(B) Answer the following questions. (Five out of Five. Each questions will be one mark.)

- (1) Mention two provisions of preparing teachers for physical education.
 - (2) Mention any two activities of teacher association.
 - (3) Mention two provisions of preparing teachers for Arts and Crafts.
 - (4) Mention any two recommendations of secondary education commission (1952-53) for development of teacher education.
 - (5) Mention any two functions of SIE.
-